

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **navrhovatele: Slušná radnice pro lidi**, jednající zmocněncem Ing. M. T., „X“, a **dalších účastníků řízení: 1) Městský úřad Roudnice nad Labem**, se sídlem Karlovo náměstí 21, Roudnice nad Labem, **2) „SPOLEČNĚ ZA PRŮHLEDNOST OBCE“**, jednající zmocněncem J. F., „X“, **v řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Krabčice konaných ve dnech 10. a 11. října 2014,**

t a k t o :

I. Návrh na se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem, který soud obdržel dne 23.10.2014, domáhal vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Krabčice konaných ve dnech 10. a 11. října 2014.

Navrhovatel uvedl, že předsedkyně okrskové komise v okrsku č. 1 v obci Krabčice J. T. a M. N. navštívily s přenosnou urnou dne 10.10.2014 okolo 16.30 hod. paní M. Z., bytem „X“. Po kontrole občanského průkazu byla paní M. Z. vyzvána k vhození obálky do urny, čehož vlastními silami nebyla schopná a s vhozením jí proto pomohla paní J. T. Voličce přitom nebyla poskytnuta informace o nutnosti vložení hlasovacího lístku do úřední obálky a její hlasovací lístek s devíti hlasy pro kandidátku volební strany Slušná radnice pro lidi tak byl neplatný. Nepoužitou úřední obálku následně obě členky volební komise přinesly zpět a předaly jí člence volební komise, která měla na starosti evidenci úředních obálek. Navrhovatel uvedl, že dle prohlášení členky volební komise paní B. S. v průběhu sčítání hlasů předsedkyně volební komise objevení modré obálky komentovala tím, že nedaly paní Z. správnou obálku. Následovalo vyřazení a zneplatnění hlasovacího lístku.

Navrhovatel trvá na tom, že nedostatek poučení paní Z. a odevzdání neplatného hlasovacího lístku s devíti hlasy za přímé asistence členek volební komise, když tyto si musely být vědomy skutečnosti, že voličce nebyla předána úřední obálka, zásadně ovlivnila výsledky voleb v obci. Pro navrhovatele by tento rozdíl dle jeho názoru představoval získání jednoho mandátu navíc, přičemž by zároveň došlo ke ztrátě většiny pro dosavadní koalici a v zastupitelstvu obce s devíti mandáty by měly čtyři volební strany po dvou mandátech a jedna volební strana jeden mandát, což by dle jeho názoru pronikavě zlepšilo pozici navrhovatele pro koaliční vyjednávání.

Městský úřad Roudnice nad Labem jako další účastník 1) zrekapituloval svoji úlohu jako volebního orgánu. K samotnému návrhu uvedl, že se nemůže vyjádřit k postupu jednotlivých členů okrskové volební komise při zajištění průběhu hlasování.

Volební strana „SPOLEČNĚ ZA PRŮHLEDNOST OBCE“ jako další účastník 2) ve svém vyjádření uvedla, že je přesvědčena o tom, že volby do zastupitelstva obce proběhly řádně. Dle jejího názoru nebylo zaznamenáno žádné porušení zákona, které by způsobilo neplatnost voleb, neplatnost hlasování nebo neplatnost volby kandidáta. Trvá na tom, že v průběhu voleb nedošlo k žádným vadám volebního procesu a všichni zvolení kandidáti do zastupitelstva tak mají na základě svého zvolení nezadatelné právo nerušeně vykonávat funkci zastupitele.

Podle ust. § 90 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí (dále jen „volební zákon“), podle jehož ust. § 60 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednání podaného návrhu ve věci voleb do zastupitelstva Obce Krabčice se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, když návrh byl podán v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatel byl k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimován, neboť byl volební stranou registrovanou pro volby do zastupitelstva Obce Krabčice konané ve dnech 10. a 11. října 2014.

Navrhovatel se domáhal vyslovení neplatnosti voleb. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Z této právě citované zákonné dikce vyplývá, že návrh na neplatnost voleb je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i zásadní intenzita této protizákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).

V souladu s ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. jsou v řízení o návrhu na neplatnost voleb účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena. Volebním orgánem v daném případě je v souladu s úpravou obsaženou v Hlavě II volebního zákona Městský úřad Roudnice nad Labem, neboť jako registrační úřad vyhláší výsledky voleb v dané obci, které jsou předmětným návrhem napadeny. Z obsahu návrhu pak dle soudu jednoznačně vyplývá,

že navrhovatel napadá dosažený volební výsledek kandidátů za volební stranu „SPOLEČNĚ ZA PRŮHLEDNOST OBCE“, která dle Zápisu o výsledku voleb získala poslední devátý mandát do zastupitelstva obce. V souladu s výše citovaným ustanovením § 90 odst. 2 s.ř.s. je pak dalším účastníkem řízení i tato volební strana.

Navrhovatel namítá výhradně porušení zákona v rámci postupu volební komise při hlasování paní M. Z. za využití přenosné volební schránky. Skutečnost, že uvedená volička vhodila do přenosné volební schránky svůj hlasovací lístek v jiné než úřední obálce, byla dle navrhovatele způsobena nedostatečným poučením předmětné voličky ze strany volební komise.

Základní podmínkou pro možnost vyslovení neplatnosti voleb je existence porušení zákona, které by mohlo mít vliv na výsledek voleb. Proto se soud zabýval otázkou, do jaké míry upravuje volební zákon povinnost členů volební komise poučovat voliče o způsobu hlasování.

Zásady hlasování jsou upraveny v ustanovení § 33 volebního zákona. V odst. 3 tohoto ustanovení je uvedeno, že volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky. Totožnost a státní občanství prokáže volič občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky, jde-li o cizince, průkazem o povolení k pobytu. Po záznamu ve výpisu ze seznamu obdrží od okrskové volební komise úřední obálku. Na žádost voliče mu okrsková volební komise dodá za chybějící nebo jinak označený hlasovací lístek jiný. V odstavci 7 citovaného ustanovení je uvedeno, že volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních, důvodů obecní úřad a v den voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě okrsková volební komise vyše k voliči 2 své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

V ustanovení § 34 odst. 5 volebního zákona se pak stanoví, že po úpravě hlasovacího lístku jej volič vloží do úřední obálky, kterou obdržel od okrskové volební komise. V územně členěných statutárních městech a v hlavním městě Praze volič vloží hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva územně členěného statutárního města nebo do Zastupitelstva hlavního města Prahy a hlasovací lístek pro volby do zastupitelstva městského obvodu nebo městské části do jedné úřední obálky. V odst. 6 tohoto ustanovení je pak mimo jiné uvedeno, že volič po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží úřední obálku před okrskovou volební komisi do volební schránky.

Z právní úpravy obsažené ve volebním zákoně nevyplývá pro členy volební komise žádná poučovací povinnost týkající se způsobu samotného hlasování. Naopak přímo v zákoně je uvedeno, že volič upravený hlasovací lístek vloží do úřední obálky. Zákon tedy přímo stanoví způsob provedení volby, s tím, že hlasovací lístek před vhozením do volební schránky musí být vložen do úřední obálky.

V daném případě je mezi stranami nesporné, že dva členové okrskové volební komise z volebního okrsku č. 1 v obci Krabčice se dostavili k voličce M. Z. s přenosnou volební schránkou a úřední obálkou. Po návratu do volební místnosti byla opět úřední obálka vrácena členovi volební komise, který měl na starosti evidenci úředních obálek.

Z uvedeného vyplývá, že okrsková volební komise postupovala v souladu se zákonem, když na žádost voliče umožnila tomuto voliči volit mimo volební místnost do přenosné volební schránky. Je rovněž nepochybné, že členové okrskové volební komise, kteří přinesli k voliči volicímu mimo volební místnost přenosnou volební schránku, s sebou měli k dispozici úřední obálku.

Navrhovatel dovozuje porušení zákona ze strany členů volební komise ve skutečnosti, že nepoučili paní Závorkovou o nutnosti vložit hlasovací lístek do úřední obálky. Na tomto místě musí soud zdůraznit, že členům volební komise takovou poučovací povinnost ovšem zákon neukládá. Je především na každém voliči, aby si zjistil, jakým způsobem může správně uplatnit své hlasovací právo. Zde jednoznačně platí stará zásada „neznalost zákona neomlouvá“. Soud rovněž považuje za vhodné v této souvislosti poznamenat, že každý z voličů obdržel spolu s hlasovacím lístkem ve stejné obálce i poučení, jak může hlasovat, včetně zmínky o tom, že hlasovací lístek se vhadzuje do volební schránky v úřední obálce.

Z uvedeného jednoznačně soud dovodil, že nebylo zákonem uloženou povinností členů volební komise voliče při volbě výslovně poučovat o tom, že hlasovací lístek je nutno vhodit do volební schránky v úřední obálce. Proto nelze skutečnost, že k poučení voličky M. Z. údajně nedošlo, považovat za porušení zákona. V tomto směru soud konstatuje, že nebyla naplněna hned první ze tří výše uvedených podmínek, které musí být naplněny k tomu, aby mohly být volby prohlášeny v rámci soudního přezkumu za neplatné, neboť po přezkoumání volebního procesu v rozsahu navrhovatelem uplatněných námitek soud dospěl k závěru, že nedošlo k porušení volebního zákona.

Na závěr soud uvádí, že okrsková volební komise postupovala rovněž zcela v souladu se zákonem, pokud při sčítání hlasů hlasovací lístek vložený do volební schránky v jiné než úřední obálce označila za neplatný. Jinak dle soudu ani volební komise v daném případě postupovat nemohla. Nedodržení postupu při hlasování má za následek neplatnost hlasu. Pro dokreslení soud odkazuje na případ volby K. S., který v prezidentských volbách v roce 2012, ve kterých sám kandidoval, vhodil volební lístek do volební schránky, aniž by jej vložil do úřední obálky a v důsledku toho jeho hlas byl neplatný.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že nebyly splněny předpoklady pro vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Krabčice konaných ve dnech 10. a 11. října 2014, a proto návrh navrhovatele zamítl.

Pro úplnost soud podotýká, že argumentace navrhovatele, že hlasovací lístek, který byl při sčítání označen jako neplatný, obsahoval hlas právě pro jeho volební stranu, je vzhledem k tajnosti voleb zcela na úrovni pouhé domněnky.

O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s.ř.s, podle kterého v řízení ve věcech volebních nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

O návrhu pak v souladu s ust. § 90 odst. 3 s.ř.s. rozhodl usnesením ve dvacetidenní lhůtě od jeho doručení bez nařízení jednání, neboť všechny potřebné skutečnosti bylo možné zjistit z předložené volební dokumentace, takže již nebylo zapotřebí provádět další dokazování výslechy účastníků či svědků.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s.ř.s.)
Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Ústí nad Labem dne 12. listopadu 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová